

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Облік і аудит»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит та аналіз витрат операційної діяльності торговельного підприємства (на прикладі ТОВ «ТАВРІЯ В»)»

Виконавець:

студент 4 курсу групи 1 ФМОІТ

Дармакука Д.І.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер І.Л.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах обмеженості ресурсів для досягнення планової ефективності, виникає потреба в постійному зіставленні витрат та отриманих результатів на підприємстві. Ця проблема посилюється під впливом інфляції, коли дані про господарські витрати необхідно повсякденно звіряти з даними майбутніх витрат, які великою мірою залежать від впливу зовнішнього середовища. Можливість усунення чи передбачення впливу багатьох негативних внутрішніх та зовнішніх факторів виникає при раціонально організованому обліку витрат на підприємстві.

Мета дослідження вивчення діючої методики обліку, аудиту та аналізу операційних витрат та розробка рекомендацій стосовно удосконалення їх відображення в обліку.

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність та зміст операційних витрат;
- розглянути існуючі проблеми класифікації;
- вивчити методику відображення в обліку операційних витрат відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- детально розглянути оцінку визнання витрат на підприємстві;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «ТАВРІЯ В»;
- з'ясувати особливості організації обліку витрат на підприємстві;
- здійснити аналіз операційних витрат та собівартості досліджуваного підприємства;
- надати практичні рекомендації стосовно проведення аудиту витрат операційної діяльності в ТОВ «ТАВРІЯ В»;
- сформулювати та обґрунтувати пропозиції щодо шляхів покращення обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТАВРІЯ В».

Об'єкт дослідження. Процес обліку, аудиту та аналізу витрат операційної діяльності ТОВ «ТАВРІЯ В».

Предмет дослідження. Система обліку, аудиту та аналізу операційних витрат та оцінка ефективності діяльності підприємства.

Методи дослідження. В кваліфікаційній роботі використовувалися загальнонаукові методи дослідження: аналіз та синтез (для розкриття теоретичних аспектів обліку та аудиту витрат операційної діяльності), порівняння (при зіставленні фактичних даних за відповідні періоди), класифікації (при дослідженні питання класифікації витрат операційної діяльності), спостереження (для визначення стану обліку та аудиту витрат операційної діяльності), табличний (для відображення аналітичної та статистичної інформації), узагальнення (при формуванні висновків на основі дослідження).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є наукові публікації вітчизняних та закордонних вчених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій та досліджень, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, офіційних статистичних видань, реєстри обліку та звітності ТОВ «ТАВРІЯ В» за 2017 – 2019 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (74 найменувань) та 26-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 79 сторінці. Робота містить 33 таблиці, 8 рисунків.

Публікація та апробація результатів дослідження. Результати дослідження впроваджено в господарську практику ТОВ «ТАВРІЯ В». За результатами дослідження опубліковано тези у збірнику наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти», яка відбулася 30 – 31 березня 2021 р. на тему: «Проблемні аспекти бухгалтерського обліку маркетингових витрат».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглядалися питання економічної сутності та класифікації витрат, проведено аналіз нормативно-правових особливостей облікового забезпечення витрат, дослідженні сучасні проблеми обліку маркетингових витрат.

В другому розділі проведено дослідження з питань практики обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТАВРІЯ В». Виявлені недоліки, надані рекомендації.

В третьому розділі викладено методика аудиту витрат операційної діяльності підприємства. Виконано аналіз витрат та впливу факторів на формування прибутку від основної операційної діяльності підприємства. Виконано економіко-математичне моделювання в системі управління операційними витратами ТОВ «ТАВРІЯ В».

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження зроблено наступні висновки та пропозиції.

Витрати представляють собою значущу економічну категорію, питання сутності якої досліджувалось ще від початку осмислення фактів та явищ господарського життя та зародження економічної думки. Розуміння витрат на кожному з напрямів розвитку економічної науки постійно змінювалось.

На сьогоднішній день, витрати – це достовірно оцінена частина затрат діяльності підприємства, яка призводить до зменшення економічної вигоди у вигляді збільшення зобов'язань або зменшення активів та співвідноситься з доходом підприємства, для отримання якого була здійснена у звітному періодів.

Витрати господарських підприємств можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат необхідна для визначення вартості продукції та ціноутворення.

Методологічною базою обліку витрат та їх визначення виступають нормативно-правові документи національного та міжнародного призначення, кожен з яких відіграє вагому роль в дослідженні даної теми.

Однією із найбільш суттєвих проблем сьогодення є наближення національних стандартів бухгалтерського обліку до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності.

Міжнародна практика свідчить, що звітність, сформована відповідно до МСФЗ, відрізняється високою інформативністю для користувача. Використання МСФЗ дає змогу компаніям, зокрема українським, які мають інтереси на міжнародному ринку, надати потенційним та наявним інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам прозору інформацію про свою діяльність, особливо це стосується інформації стосовно фінансових результатів, зокрема, витрат.

Для правильності визначення результатів фінансової діяльності підприємства необхідно витрати за звітний період відображати у Звіті про фінансові результати за таких умов визнання та оцінки витрат: оцінка витрат може бути вірогідно визначена; під час зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком скорочення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками); рівночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

В сучасних умовах розвитку економіки, бізнес-адміністрування на підприємстві система бухгалтерського обліку не надає адекватної інформації користувачам про маркетингові витрати підприємства, що значно ускладнює проведення ефективної маркетингової політики на основі використання обліково-аналітичного забезпечення.

З метою вирішення цієї проблеми запропоновано змінити діючий підхід до обліку витрат на збут шляхом модернізації рахунку 93 «Витрати на збут та маркетингові витрати» та виділення до нього субрахунків другого та третього порядків. Це, в свою чергу, дозволить проводити детальний аналіз цих витрат з метою визначення ефективності маркетингової політики підприємства, необхідності та доцільності їх здійснення.

Досліджуване підприємство представляє собою одну з найбільших торговельних мереж України.

ТОВ «ТАВРІЯ В» складає фінансову звітність відповідно до МСФЗ.

Дослідивши діючу систему обліку операційних витрат в ТОВ «ТАВРІЯ В» нами були зроблені наступні висновки та пропозиції:

1. На підприємстві відсутня чітка система управління витратами, яка б могла спонукати працівників:

- дотримуватися встановленого рівня витрат та шукати способи їх зниження;
- визначати місця формування витрат та центри відповідальності за дотримання встановлених норм витрат;
- розробляти ієрархічну систему лінійних та функціональних зв'язків відповідних працівників підприємства.

2. Проаналізувавши склад витрат операційної діяльності, визначений чинним законодавством та фактичний склад цих витрат в ТОВ «ТАВРІЯ В», вважаємо за доцільне вдосконалити структуру 92 рахунку «Адміністративні витрати», шляхом відкриття субрахунків другого та третього порядку. З окремими субрахунками облік адміністративних витрат буде більш детальним, з'явиться можливість прослідкувати, яка конкретна стаття досліджуваних витрат займає більшу частку. Дана реформа, на наш погляд, покращить якість обліку та аналізу витрат підприємства.

3. Діючу систему обліку витрат на збут та маркетинг ТОВ «ТАВРІЯ В», ми вважаємо, необхідно розділити на два напрямки:

- витрати підрозділів компанії, що безпосередньо займаються збутом;
- витрати підрозділів компанії, що виконують маркетингові заходи щодо стимулювання збуту та формування лояльності споживача.

В процесі проведення аудиту витрат операційної діяльності нами були виконані наступні дії:

- розроблені тести внутрішнього контролю витрат операційної діяльності;
- розроблені план та програма аудиту;
- запропонована відомість узагальнення інформації про адміністративні витрати в обліку. Основна мета використання запропонованої відомості – оперативний контроль за рівнем фактичних адміністративних витрат, аналіз структури та рівня адміністративних витрат, а також прийняття оперативних управлінських рішень для ефективного управління адміністративними витратами. Відомість обліку адміністративних витрат може бути використана для проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту адміністративних витрат.

Аналіз витрат ТОВ «ТАВРІЯ В» свідчить про наступне.

Аналіз динаміки складу та структури витрат та відрахувань підприємства показує, що загальна сума витрат протягом року зросла. Цьому сприяло збільшення розміру витрат на збут та фінансових витрат.

Аналіз структури витрат за елементами свідчить про зростання сум витрат протягом аналізованого періоду практично за всіма статтями, окрім інших операційних витрат.

Оцінка витрачання фонду заробітної плати свідчить про перевитрату коштів на оплату праці протягом аналізованого періоду. Планові показники за аналізований період не виконані. Співвідношення «зростання продуктивності праці > зростання заробітної плати» не виконується.

Аналіз впливу факторів на зміну прибутку від основної операційної діяльності свідчить про збільшення збитку за рахунок зміни цін, збільшення розміру витрат на збут, зменшення обсягу реалізації.

Маржинальний аналіз прибутку свідчить про скорочення обсягу маржинального доходу протягом досліджуваного періоду.

Для дослідження зв'язку між чистим доходом від реалізації, собівартістю реалізованих товарів, адміністративними витратами та витратами на збут нами було застосовано множинну кореляційно-регресійну модель аналізу.

З проведених розрахунків можна зробити висновок, що між собівартістю реалізації та чистим доходом існує пряма залежність. Тобто, чим більшим є чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, тим вище є собівартість реалізації товарів на підприємстві. На відміну від адміністративних витрат та витрат на збут, збільшення яких призводить до зниження чистого доходу від реалізації.

Застосування запропонованої економіко-математичної моделі дасть можливість:

- визначити силу та напрямок впливу різних видів витрат на дохід підприємства;
- виявити витрати, здійснення яких сприяє нарощуванню обсягів реалізації, що дозволить визначити напрямки їх регулювання з метою покращення фінансових результатів господарської діяльності підприємства.

АНОТАЦІЯ

Дармакука Д.І.

(прізвище та ініціали студента)

«Облік, аудит та аналіз витрат операційної діяльності

(назва кваліфікаційної роботи)

торговельного підприємства (на прикладі ТОВ «ТАВРІЯ В»)),

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«071 Облік і оподаткування» за освітньою програмою
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
 Одеський національний економічний університет
 м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – система бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту витрат операційної діяльності на підприємстві.

У роботі розглядаються питання щодо сутності, класифікації, оцінки та умов визнання витрат операційної діяльності.

Проаналізовано діючу практику обліку та внутрішнього контролю витрат операційної діяльності в ТОВ «ТАВРІЯ В».

Запропоновано комплекс заходів, направлених на удосконалення системи обліку та аудиту витрат операційної діяльності на підприємстві.

Ключові слова: витрати операційної діяльності, собівартість реалізації, адміністративні витрати, витрати на збут, облік, аудит, аналіз, управління.

ANNOTATION

Darmakuka D.I.

(students surname and initials)

«Accounting, audit and analysis of operating costs

(work title)

of a trading company (for example LLC «TAVRIA V»)),

(work title)

qualifying work for obtaining an educational bachelor's degree in a specialty
«071 Accounting and taxation» according to the educational program
«Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity »
 Odessa national economic university
 Odessa, 2021

Bachelor's qualification work consists of three sections. The object of research - the system of accounting, analysis and audit of operating costs at the enterprise.

The considered questions are in relation to nature, classification, estimation and terms of recognition of operating expenses.

Operating practice of account and internal control of operating expenses on LLC «TAVRIA V».

A set of measures aimed at improving the system of accounting and auditing of operating expenses at the enterprise is proposed.

Key words: operating costs, cost of sales, administrative costs, marketing costs, account, audit, analysis, management.